

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

В И С Н О В О К

До протоколу № 115
від 21 лютого 2023 року

до проекту Закону України
про внесення змін до статті 51 Закону України “Про повну загальну
середню освіту” щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників у
питанні надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу
(реєстр. № 8378 від 23.01.2023)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України попередньо розглянув проект Закону України про внесення змін до статті 51 Закону України “Про повну загальну середню освіту” щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників у питанні надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу (реєстр. № 8378 від 23.01.2023), поданий народними депутатами України Скрипкою Т.В., Цибою Т.В., Кравчук Є.М. та іншими народними депутатами України, і зазначає таке.

У пояснювальній записці до законопроекту відзначено, що прийняття відповідних змін зумовлено тим, що “повномасштабна війна російської федерації проти України критично впливає на стан психологічного здоров’я учасників освітнього процесу та безпосередню організацію навчання. Зокрема, частина учнів перебували чи перебувають безпосередньо в зоні бойових дій або на тимчасово окупованій території, а отже стали свідками фізичного, сексуального чи психологічного насильства, інших психотравмуючих подій”, тому “сучасний педагог має володіти інформацією щодо психологічної травми та техніками допомоги здобувачам освіти, має вміти організовувати освітній процес, у тому числі в укритті, спілкувалися з дітьми, що пережили психотравмуючі події чи втратили близьких, мати компетентності щодо побудови уроку з врахуванням виключення певних потенційно травмуючих для дитини тем” (п. 1 пояснювальної записки).

Для досягнення цієї мети ініціаторами законопроекту пропонується внести зміни до абзацу першого частини 2 статті 51 Закону України “Про повну загальну середню освіту”, якими до обов’язкового щорічного підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом перерозподілу кількості годин, передбачених для цього, виділити не менше 10 відсотків загальної кількості годин на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у питанні надання психологічної підтримки учасників освітнього процесу.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку не заперечує проти ухвалення законопроекту. Запропоновані зміни дозволять педагогічним працівникам поглиблено опанувати компетентності з психологічної підтримки, яка сприятиме ранньому виявленню ознак психологічної травми та інших психологічних станів, а також попередженню появи посттравматичного стресового розладу серед дітей, що пережили психотравматичні події.

Міністерство освіти і науки України, Державна служба якості освіти України підтримують законодавчу ініціативу та не мають пропозицій і зауважень до тексту законопроекту.

Громадська організація “Асоціація керівників шкіл України” підтримує законопроект, наголошуючи на тому, що питання психологічної підтримки вкрай важливе, особливо в умовах воєнного стану.

Національна академія педагогічних наук України висловлює пропозиції та зауваження загального характеру, зокрема щодо недоцільності жорсткого регламентування змістовного наповнення програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників. На думку вчених, після затвердження професійних стандартів педагога, в яких окреслено вимоги до його професійної діяльності, зокрема і в частині психологічної підготовки, ці питання врегульовуються освітніми програмами підвищення кваліфікації педагогічних працівників згідно з вимогами цих нормативних документів. Затверджені професійні стандарти педагога і законодавчо визначена процедура сертифікації педагогічних працівників достатньою мірою впливають на окреслення змісту підвищення їхньої кваліфікації залежно від набутих професійних компетентностей і педагогічної майстерності. Тому за доцільне в частині 2 статті 51 Закону “Про повну загальну середню освіту” після слів “...не може бути меншою за 150 годин” поставити крапку, надавши право педагогічному працівникові самостійно визначати напрями його професійного розвитку і вдосконалення відповідно до своїх потреб і набутого досвіду, як це передбачено освітнім законодавством.

Підкомітет з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях на своєму засіданні 20 лютого 2023 року розглянув вищезазначений законопроект і рекомендував Комітету з питань освіти, науки та інновацій прийняти його за основу і цілому як Закон.

Враховуючи викладене, та зважаючи на виклики, що стосуються психологічного благополуччя учасників освітнього процесу, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

1.1. Відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України включити проект Закону про внесення змін до статті 51 Закону України “Про повну загальну середню освіту” щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників у питанні надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу (реєстр. № 8378 від 23.01.2023), поданий народними депутатами України Скрипкою Т.В., Цибою Т.В., Кравчук Є.М. та іншими народними депутатами України, до порядку денного дев’ятої сесії Верховної Ради України.

1.2. Відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону про внесення змін до статті 51 Закону України “Про повну загальну середню освіту” щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників у питанні надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу (реєстр. № 8378 від 23.01.2023), поданий народними депутатами України Скрипкою Т.В., Цибою Т.В., Кравчук Є.М. та іншими народними депутатами України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому з урахуванням такої пропозиції Комітету та техніко-юридичних правок:

1) розділ II викласти в такій редакції:

“II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через один місяць з дня його опублікування, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом”.

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Лис О.Г.

Голова Комітету

Сергій БАБАК